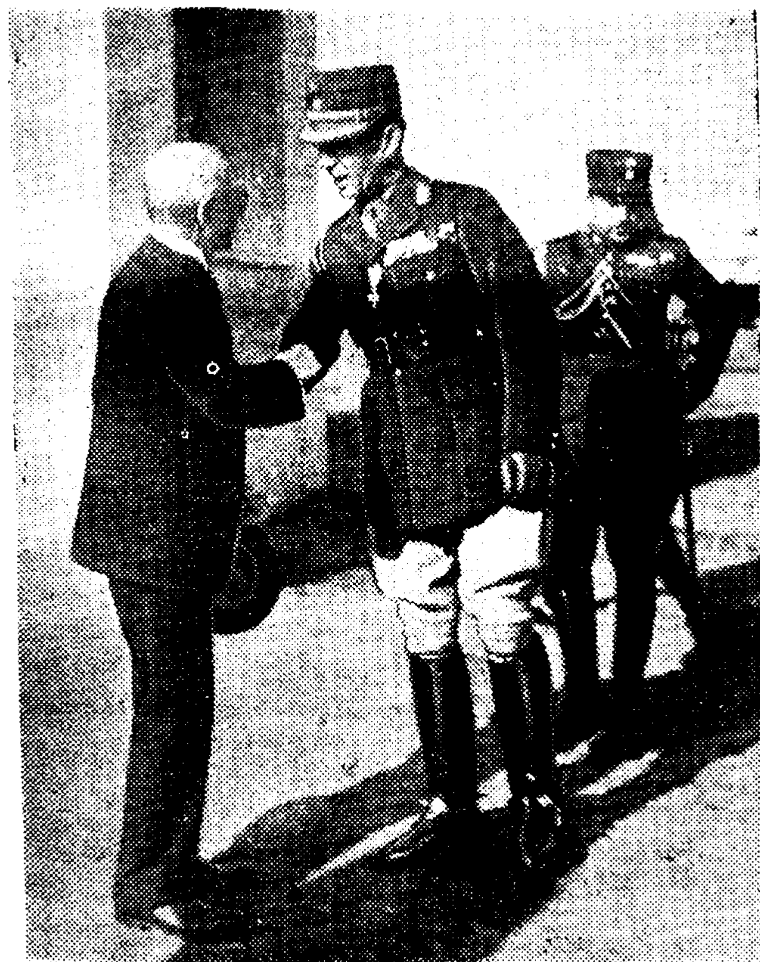
No. 2723 Woensdag 4 Maart 1936 53ste Jaargang

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt elke Woensdag en Zaterdag
Abonnementsprijs voor het gebiedsdeel
fl. 2.— per kwartaal bij vooruitbetaling

Redactie: Pastorie San Mateo, Tel. 413
Administratie: St. Thomas-college Tel. 550
Drukker: B. L. Bogaers

Voor het Buitenland fl. 10.— per jaar
Afzonderlijke nummers fl. 0,10
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels fl. 0.50

KONING GEORGE VAN GRIEKENLAND: De koning, die kort geleden op de troon terugkeerde, begroet een buitenlands diplomaat bij een bezoek aan een Rode-Kruis-hospitaal bij Athene.

De strategische positie van Nederlands-Indië in de Pacific.

De Vice-Admiraal Jh. G. L. Schorer hield voor de Indologen Vereniging te Utrecht een belangrijke rede over bovenstaand onderwerp.

Ik behoef er niet lang bij stil te staan, dat de snelle ontwikkeling van Japan, sinds de restauratie van 1868 en vooral die in de 20e eeuw, geleid hebben tot een geweldige verandering in de politieke verhoudingen in Oost-Azië.

De aanraking van Japan met het Westen leidde tot ontwikkeling op allerlei gebied: onderwijs, industrie, hygiëne, scheepvaart en niet het minst leger en marine.

De bevolking nam uitermate snel toe: van 33 millioen in 1872, is zij thans gestegen tot bijna 70 millioen in het eigenlijke Japan en tot meer dan 90 in 't gehele Japanse Rijk. Daarbij komt, dat het volk arbeidzaam en intelligent is en dus vooruit wil en ook vooruit moet.

De grote vraag was, hoe moest voor deze zich zo snel uitbreidende bevolking, werk en levensonderhoud worden gevonden?

Emigratie is een mislukking gebleken. Canada, de Verenigde Staten van Noord-Amerika en Australië, alle door hun klimaat, vooral de laatste twee, bij uitstek geschikt voor den Japanner, sloten hun grenzen.

Het nieuwe, door de Japanners gestichte Rijk Manchoekwo, heeft een voor den Japansen landbouwer te ruw landklimaat: hete zomers en koude winters; bovendien is concurrentie met de tientallen millioenen Chinezen, die een nog eenvoudiger levensstandaard hebben, heel weinig succes belovend.

Van uitbreiding van de landbouw is niets te verwachten. Slechts 16% van het eigenlijke Japan is voor landbouw geschikt; meer intensieve bebouwing dan nu al plaats vindt, is uitgesloten.

Het percentage bouwland zou alleen met buitengewoon hoge kosten van 16 tot 20 gebracht kunnen worden.

Zo bleef als voornaamste middel, om de bevolking aan levensonderhoud te helpen, een sterke uitbreiding van de industrie over. En hierin is men wonderwel in geslaagd. Een uitstekende technische uitrusting, de grote arbeidzaamheid der bevolking en de lage lonen, maakten Japan al spoedig tot een in alle opzichten te duchten concurrent op de wereldmarkt. Het is U allen bekend, hoe b.v. Ned.-Indië overstroomd wordt door Japanse producten, en hoezeer de export der Nederlandse industrie daaronder geleden heeft en nog lijdt.

Tegenover de export van industrie-artikelen staat de invoer van levensmiddelen, katoen, wol, ijzer, petroleum, steenkolen en nog meer.

In- en export zijn levensvoorwaarden voor het Japanse volk. Werden zij afgesneden, dan zou dit volk ten onder gaan.

Intussen, de andere volken moeten ook leven en zij waren in deze tijd van economische inzinking genoodzaakt de deuren voor de invoer van Japanse artikelen geheel of gedeeltelijk te sluiten. Trouwens al lang vóór die economische inzinking begon heeft Japan getracht zich van het buitenland minder afhankelijk te maken door goedschiks of kwaadschiks, door geweld of door bedreiging met geweld, grote stukken land aan Japan toe te voegen of onder Japanse invloed te brengen.

Wat Japan al opslokte.

Na de Chinees-Japanse oorlog in 1894 werd Formosa aan Japan toegevoegd, na de Russisch-Japanse oorlog, een tiental jaren later, het zuidelijke deel van Sachaline, terwijl daarbij tevens de suvereiniteit over Korea en de Japanse bijzondere rechten in Zuid-Manchoerije werden erkend en Port Arthur en Dalmy en het schiereiland Liao Tung Japans bezit werden. In 1910 werd Korea door Japan geannexeerd.

Gedurende de grote oorlog stelde Japan aan China de beruchte „21 eisen", waarbij het zich in het Yangste-gebied de vèrgaande inmenging in het Chineese regeringsapparaat wilde verzekeren, benevens afstand van de provincie Shantung en toekenning van sferen van invloed in Manchoerije, Mongolië en Foekiën. En al zijn die „21 eisen" ten slotte maar zeer gedeeltelijk ingewilligd tengevolge van de Chineese boycot van Japanse waren en de wens van de Ver. Staten om de Chineese deur voor hun eigen handel open te houden, zij waren toch een meer dan duidelijke aanwijzing, dat Japan, als het de kans schoon zag, zich bitter weinig bekommerde om de rechten van zijn buurlieden.

Na de oorlog kregen de Japanners van de Volkenbond het mandaat over de voormalige Duitse eilandengroepen, de Marianen-, Carolinen- en Marshaleilanden, een mandaat, dat zij langzamerhand eigenmachtig in recht van bezit hebben omgezet.

In September 1931 zette Japan de al zo vaak gedeeltelijk ten uitvoer gebrachte wens, zich meester te maken van Manchoerije, met kracht van wapenen, door. Moekden werd bezet, Manchoerije, de provincie Jehol en een deel van binnen-Mongolië werden al spoedig aan de Chineezen ontrukt en in de nieuwe z.g. „onafhankelijke" staat Manchoekwo ondergebracht. De motieven, die voor deze gewelddaad werden opgegeven, zal ik U sparen; de werkelijke motieven waren, de beschikking te krijgen over de steenkolen en het ijzer, die men hoopte, dat Manchoekwo zou opleveren, en over de levensmiddelen die er werden verbouwd, en dan, naturlijk, het spuien van de Japanse industrie-artiekelen en het immigreren van Japanners. Op de achtergrond tenslotte de begeerte, geheel China staatkundig te beheersen.

De Volkenbond, wiens hulp China had afgeroepen, sprak wel zijn afkeuring uit over de agressieve handeling van Japan, waarop dit land reageerde door de Volkenbond te verlaten, maar overigens deed deze bond vrijwel niets. Over sancties, zoals die thans tegenover Italië worden toegepast, werd niet gerept. De enige werkelijk te vrezen tegenstanders waren de Ver. Staten, doch met de afzijdige houding van de Volkenbond gingen ook zij niet tot daden over. De Volkenbondspolitiek heeft in Oost-Azië gefaald: hiervoor kan niemand de ogen sluiten.

Noord-China aan de beurt.

Thans, voornamelijk door het drijven van het leger, dringt Japan door in Noord-China, dat min of meer dezelfde weg opgedrongen wordt als Manchoerije en ook de zelfstandigheid van het overige deel van China, tot het oude rijk van het Midden incluis, raakt meer en meer in het gedrang.

Dit optreden van het leger komt weinig overeen met onze West-Europeese begrippen. Maar men moet daarbij goed in 't oog houden, dat het leger, evenzeer als de marine, rechtstreeks onder den Keizer staat. Voeg hierbij, dat de persoon van den Keizer van Goddelijke afkomst en dus volmaakt onaantastbaar is en het volk uitermate nationalistisch en militair gezind, dan laat zich het eigenmachtige optreden van het leger tamelijk wel verklaren.

De Japanse marine, die sinds de Russisch-Japanse oorlog in 1904—1905 maar weinig gelegenheid had gehad, om actief op te treden, en die toch ook gaarne eens een uitweg wilde geven aan haar opgehoopte energie, deed vrijwel op eigen houtje in 1932 de berucht geworden aanval op Chapei, een onder Chinees bestuur staand deel van de internationale stad Shanghai. Dit is als repressaillemaatregel tegen de boycot van Japanse waren en de anti-Japanse manifestaties, die de Japanners door hun optreden in Manchoerije hadden uitgelokt. De tegenstand van de Chinezen bleek groter te zijn, dan de Japanse machthebbers verwacht hadden en tenslotte moest de Japanse Regering extra troepen zenden, om het figuur van de Japanners te redden. Meer dan een slag in de lucht was de hele onderneming overigens niet, maar zij was een bewijs te meer, dat leger en marine, door te trachten de Regering voor een fait accompli te stellen, haar voortdrongen op de weg van machtsuitbreiding ten koste van de buurlieden.

Ook Nederlands-Indië in gevaar.

Langs deze weg dreigt ook voor Nederlands-Indië gevaar.

Manchoekwo is zonder twijfel geen onverdeeld succes voor Japan. Als immigratieland voldoet het voor den door zijn zeeklimaat nogal verwenden Japansen landbouwer maar heel weinig. De mogelijkheid tot 't verkrijgen van ijzer en steenkolen valt niet mede en de militaire macht die nodig is om de orde tegenover het nog lang niet uitgeroeide bendewezen te kunnen handhaven, verslindt schatten van geld.

Vandaar dat er nu, speciaal van marinezijde, propaganda voor gemaakt wordt, om het oog gericht te houden op de z.g. Zuidzee-eilanden, dat zijn in hoofdzaak de Philipijnen en Ned.-Indië, die door hun beter klimaat en hun rijkdom aan grondstoffen een uitgezocht terrein voor de Japanse expansie zouden aanbieden. Van welke aard die expansie zou zijn, laat ik op het ogenblik daar. Ik wil er, in verband hiermede, alleen Uw aandacht op vestigen, dat over 10 jaar de Filipijnen vermoedelijk geheel onafhanklijk zullen zijn en dus door de Japanners min of meer als „gefundenes Fressen" beschouwd zullen worden. Ik kom op de Filipijnen later nog terug.

Japan heerser van Azië.

Uit dit korte overzicht zal U gebleken zijn, dat zowel de economische als de staatkundige uitbreiding in een uiterst snel tempo hebben plaats gevonden en er is niets, dat wijst op het eind dezer uitbreiding. Het proces zet geregeld door; Japan stuurt welbewust aan op een allesoverheersende positie in Oost-Azië.

Dat dit alles gepaard ging met een voortdurende uitbreiding en versterking van leger en vloot, spreekt vanzelf. De Japanse staatkundige uitbreiding was tenslotte een kwestie van macht. En die uitbreiding van de weermacht noodzaakte weer zelf ook weer tot staatkundige uitbreiding; voor de grondstoffen van de oorlogsindustrie wilde men zoveel mogelijk onafhankelijk worden van het buitenland.

Wat dat grapje kost.

De uitgaven voor leger en vloot bedragen thans nagenoeg de helft van de totale staatsuitgaven. De inkomsten zijn in genen dele voldoende meer om de uitgaven te dekken. Van 1931 tot 1934 nam de staatsschuld toen van 6 milliard yen tot 9½ milliard, voor 't overgrote deel belegd in het binnenland. Dit spel is niet lang vol te houden: men kan het alleen dan spelen, wanneer men verwacht de enorme bedragen geleend geld binnenkort productief te maken door aanwinst van land of economische macht in het buitenland.

Tot dusver waren de uitgaven voor de vloot nog enigszins beperkt door het in 1922 gesloten Verdrag van Washington, waarbij de grote zeemogendheden, n.l. Groot-Brittannië, de Ver. Staten, Japan, Frankrijk en Italië, zich verbonden een bepaalde tonnemaat te nemen, als maximum voor hun totaal aan slagschepen en waarbij de verhoudingen dezer maxima werden vastgesteld op 5:5:3:1.67:1.67.

Het initiatief tot de Washingtonse conferentie was uitgegaan van de Ver. Staten. Zij had het uitgesproken doel, beperking van bewapening en dit doel is ten dele bereikt. De dreigende wedloop in verdere maritieme bewapening werd er althans tijdelijk en gedeeltelijk mede voorkomen. Dat de voorstellen meer in het bijzonder een beperking van Japan op 't oog hadden, was wel waarschijnlijk, maar daar werd door de voorstellers natuurlijk in het openbaar niet over gerept.

wordt vervolgd.

Het laatste der vier jaren.

Voor Hitler aan de regering kwam, heeft hij herhaaldelijk openlijk en plechtig verklaard, dat hij het grote middel om Duitsland binnen een heel korte spanne tijds tot nieuwe welvaart te brengen, kant en klaar gereed in zijn schrijfbureau had liggen.

Reeds na enkele weken bewind was deze illusie opgeheven, en vroeg Hitler vier jaren geduld om zijn taak te volbrengen. Na vier jaren zou hij rekening en verantwoording afleggen en het Duitse volk gelegenheid bieden oordeel en zo nodig veroordeeling uit te spreken. Van die vier jaar zijn er drie verstreken. Men kan dus hoogstens een tussenbalans opmaken, al is het niet twijfelachtig, hoe de uitspraak van het Duitse volk op dit ogenblik zou uitvallen, als het werkelijk de gelegenheid kreeg om zich vrij en zonder angst te kunnen uitspreken. Zal over een jaar die werkelijke vrijheid bestaan?

Overzien we de drie jaar, welke nu achter ons liggen, dan valt onmiddellijk op, dat met dictatoriale macht, vaak met terreur over Duitsland geheerst is. Liefde heeft het nationaal - socialisme nooit gekend, het heeft er zich zelfs vaak op beroemd het woord liefde niet te kennen. Het heeft maar één samenstel van woorden, waaruit het al zijn daden afleidt: ras, bloed en bodem. Dat is het grote grondbeginsel van de nieuwe leer, welke aan Duitsland gebracht wordt, en waarvoor alle andere opvattingen, al zijn zij zo geheiligd als die van het Christendom, eenvoudig te wijken hebben.

Het nationaal-socialisme is een nieuwe levens- en wereldbeschouwing, welke de gehele mens in zijn totaliteit voor zich opeist. En na drie jaar zien we op dit punt duidelijker dan ooit te voren. Het moge dan zijn, dat bepaalde groepen nog een compromis met katholicisme of protestantisme zoeken, de leidende figuren staan, zoals men in dit verband zegt,

Feuilleton.

De Vermoorde vermoord.

29)

Op dit ogenblik hoorden ze gerucht en ontwaarden een menselijke gestalte in de salon. Max Hartog wilde opspringen: „Wie daar?"

— „Niet schieten, hoor!" antwoordde een frisse vrouwenstem.

— „Zijt ge het, Muriel?... Wat komt u zó laat"

Mevrouw Nechi kwam in de schijn der lamp. Onder haar bontmantel droeg zij een zijden avondkleed... en lachend antwoordde zij:

— „Niets ergs, lieve; maar ook niets liefs! Heel eenvoudig: „Goenacht" wensen! Ik was op 'n bal in de „Memlinc", toen ik een onweerstaanbaar verlangen voelde om nog 'n uurtje bij u door te brengen. Ik moest wel tien minuten parlementeren met een inspecteur om eindelijk te mogen doorgaan; in de zaal brak ik me haast de nek; u onthaalt me zoals 'n doghond dat zou doen... d'r ontbreekt alleen nog maar 'n wachtwoord en een gewapende aanval!"

Ze zocht 'n stoel, en „Ik denk dat ik weer wegga"...

— „Blijf Muriël!" en Hartog vatte haar hand. „Ge kunt niet geloven hoe welkom ge nu zijt ... Clémence en ik praatten juist over triestige dingen!"

— „U zijt dus niet alleen?..." Ze bemerkte Clémence nu, en verontschuldigde zich met te zeggen dat „ze haar niet had opgemerkt". Bij elk harer gebaren drongen sterke parfum-geuren tot Max door en op een heel andere toon, zei ze nu weer „dat ze wilde weggaan."

Clémence Bijl stond op en sprak: „Ik zal weggaan."

Max Hartog weerhield haar: „Ge zijt gek!" schreeuwde hij. „Wat scheelt er aan?... Gij blijft!..." hij nam de arm van Mevr. Necchi... „en gij ook!"

Ze gehoorzaamden alle twee, zonder 'n woord te zeggen en zonder mekaar 'n blik te gunnen. Clémence ging wat verderaf zitten, terwijl Max 'n zeteltje naast het zijne plaatste.

— „Hoort," zei Muriël neerzittend, „hier kunt ge de jazz horen van het hotel!" Ze luisterden even... „Ik heb 'n idee!" zei ze toen. „Ge kunt niet geloven hoe aangenaam het is daar te dansen. Van het balkon op de eerste verdieping kunt ge de zee zien... de phosphoriserende zee!... Ga u kleden, Max, en... misschien zal de juffrouw ook wel graag meegaan?... Maar jullie hebben alle twee lijkbidders-tronies vandaag!... Niets zo goed als 'n rumba, om..."

— „Het kan nu niet!" zei Clémence droogjes.

— „Waarom kan dat niet?... Zeg liever dat ge niet van mijn gezelschap houdt, en dat ge uw verloofde voor u alléén wilt houden!" en lachend voegde zij erbij: „Ik zou misschien wel hetzelfde doen!"

Clémence Bijl lachte op hare beurt en zei: „U raadt juist, mevrouw; ik voel er niets voor om u te vergezellen, maar dat is niet de enige reden van m'n weigering" En tot Max: „Moet ik u dan weer zeggen, Max, dat ge rouw draagt en dat ge zo even beloofd hebt de villa niet te verlaten?"

— „Beloofd?... Aan wie beloofd?... Aan u?" vroeg Muriël verwonderd.

— „Helaas, neen; niet aan mij. Als Max mij zulke beloften zou doen, dan zou ik geen ogenblik twijfelen aan hun onzekerheid."

— „Maar dat begrijp ik niet!" zei Muriël.

Max wendde zich meer tot haar en antwoordde: „Luister, Muriël... Ik... geloof dat Clémence gelijk heeft... Ik kan trouwens niet weggaan van hier, Ik ben, ja, lach maar niet!... Ik word bewaakt door de politie!"

Muriël lachte nu niet meer: ze zag dat het ernst was.

— „Zo, lieve!... Toch niet van zin, iemand van kant te maken?" vroeg ze.

— „Neen," zei hij, „ik geloof eerder dat iemand van zin is dit met mij te doen!"

— „Dan is het woord „bewaakt" niet juist... Zeg dan „beschermd"!... En toch daar is nog niets verloren," ging ze voort. „Ik voel me thans moedig genoeg om me tussen u en de kogels te werpen, als 't moet!... De juffrouw ook waarschijnlijk; en, als twee lijfwachten niet volstaan, vraag dan aan den inspecteur nog om mee te gaan!... Die kerel moet zich dood-vervelen, en ik ben ervan overtuigd dat hij graag eens dansen zou!... Ik ga 't hem vragen!"

Hartog vatte haar pols en weerhield haar. „Neen! niet doen!..." Zij zette zich gedwee naast hem. „Dat is ernstiger dan u wel meent! De kleinste onvoorzichtigheid kan noodlottig worden!"

— „Noodlottig?... U overdrijft toch?"

Hij knikte ontkennend, schoof wat dichterbij en haast onhoorbaar zeide hij:

— „Men verdenkt me, begrijpt u;... van m'n tante te hebben vermoord, en... dat is waar!... ik heb het gedaan!... Vannacht nog moet ik vluchten, want morgen kan het te laat zijn... Wie van u beiden wil me vergezellen?... Wie van u beiden houdt nu genoeg van me om alles te willen verlaten, en met mij mee te vluchten?"

Muriël legde haar hand op de zijne. „Dat zal uw onderdanige dienares zijn," zeide ze. „Die wil met u naar 't andere eind van de wereld gaan!"

Met 'n hoofdgebaar Clémence aanwijzend, zei ze nog: „De juffrouw heeft nochtans de voorrang!... Zullen we wachten tot ze haar mening te kennen geeft?"

De woorden van hare verloofde hadden eensklaps 'n afgrond geopend vóór de voeten van Clémence Bijl; ze voelde zich bleek worden. Maar de onbeschaamdheid van Mevrouw Necchi had haar wakker geschud en blijkbaar geweld-doende om te kunnen glimlachen: „Dat... dat is niet waar!" zei ze. „Sinds enige tijd al houdt Max zich met voorliefde bezig met zulke narigheden... Ik geloof niet dat hij in normale toestand verkeert. Hij heeft ons op de proef willen stellen..." Ze ademde heel diep. „Nietwaar, Max, ge hebt ons willen beproeven?"

— „Natuurlijk, ja," antwoordde hij, maar het spijt me toch dat ge niet eerst geantwoord hebt... Ik verwachtte van u een spontaan, onvoorwaardelijk „ja", zonder meer!"

Hij hield plotseling op met spreken en allen keken ze onthutst naar de tuin, waarin ze niets meer konden onderscheiden dan de spookgedaanten van de bomen en de struiken waar de wind door joeg.

— „Hebt... hebt ge... dat gehoord?!" stotterde Muriël.

Max knikte „ja", maar zei niets.

— „Het... het was zó'n klagend geluid," hernam Muriël, „'n zucht bijna."

De neef van Mevr. Rouvet was lijkbleek geworden, maar kon toch met 'n lachje zeggen dat het misschien maar 'n kat was geweest.

Op hetzelfde ogenblik hoorden ze, voor de tweede maal, die zelfde kreet, die uit het verste hoekje van de tuin scheen te komen.

— „'n Kerkuil?" veronderstelde Mevr. Necchi.

— „Neen!... Dat is geen geschreeuw van 'n dier!" En plots klonk die schreeuw nu weer, scherper ditmaal... en dichterbij. Max Hartog beefde... en hij zag niets dan angst op de twee vrouwengezichten.

— „Laat ons binnen gaan, Max!" smeekte Muriël en klampte zich vast aan z'n arm. „Ik word bang!... Het... is verschrikkelijk!"

De jongeman rukte zich los; hij leunde over de balustrade en trachtte in de duisternis toch iets te ontwaren.

— „Daar moet ik 't fijne van weten!" zei hij. „Muriël, ga de agent verwittigen die hier vóór de deur loopt."

Hij ging haastig in de salon en kwam terug op het terras met 'n zaklamp in de hand. Clémence Bijl en Muriël stonden onbeweeglijk als twee standbeelden.

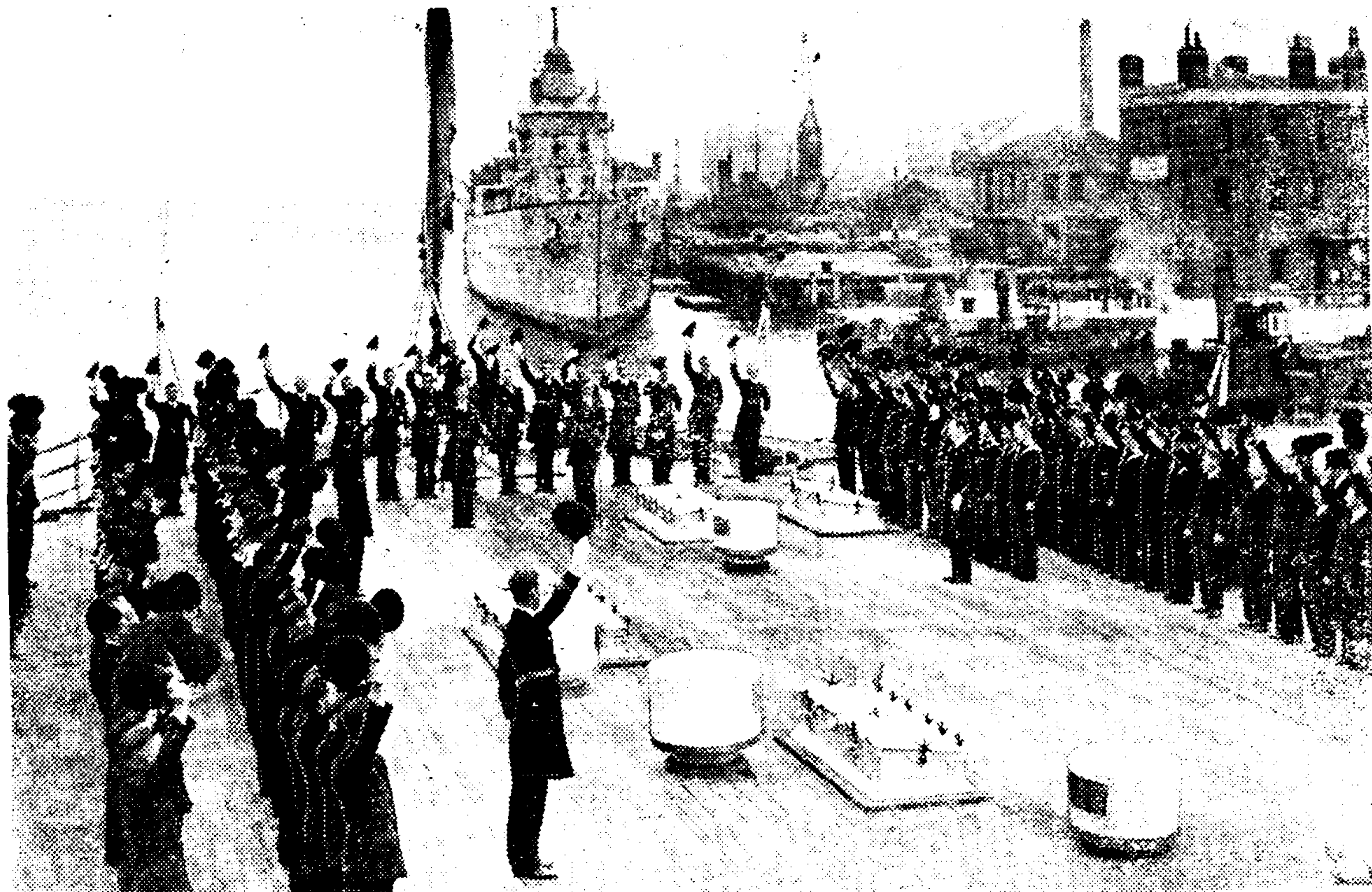
— „Wel, Muriël?" vroeg hij.

Ze schrok. „Ge gaat er toch niet naar toe?" vroeg ze opgewonden.

— „Zeker! Of houdt ge me voor een lafaard?... Ik riskeer trouwens niets: hier zit m'n geladen browning!"

— „Maar... maar het is misschien een man?!"

wordt vervolgd.

LEVE DE KONING! De nieuwe koning van Engeland Eduard VIII, die admiraal is van de Britse vloot, geniet een grote populariteit onder de zeelui. De bemanning van H. M. S. Revenge juicht den nieuwen Koning toe.

links. Zij willen van geen compromis weten, en ze hebben eigenlijk, in hun filosofie, gelijk. Want als een accoord met de kerken gesloten wordt, dan wordt daardoor, zelfs als de kerken tot het terrein harer strikt onvervreemdbare rechten worden teruggedrongen, het nationaal-socialisme verwaterd. Het verliest dan zijn karakter, en zijn reden van bestaan, gelijk ook het bolchewisme ondenkbaar is zonder het pogen om de kerken uit te roeien. Het gaat om zijn of niet zijn. Een totaliteit kan geen andere totaliteit dulden. Bij het echte nationaal-socialisme is geen schipperen mogelijk, het moet logisch en consequent leiden tot één rijk, één volk, maar ook tot één godsdienst.

Het is dan ook, aldus gezien, niet geheel juist om in Duitsland over een strijd om de positie der kerken te spreken; het gaat, en moet gaan, tegen de Kerk met haar gehele dogma, haar gehele moraal, tegen de Kerk als instelling van Christus. En daarvoor moet in de plaats komen een Duitse kerk van ras, bloed en bodem. Zeer scherp heeft de Paus dit aangegeven, door in zijn Kersttoespraak de kerkvervolging in Sovjet-Rusland, Mexico en Duitsland op één lijn te stellen. En als we „Der deutsche Weg" mogen geloven — en we hebben meer reden om dit te doen, dan om het desbetreffende bericht in twijfel te trekken — dan zou de H. Vader bij de Nieuwjaarsreceptie van den Duitsen gezant ten Vaticane, dr. vom Bergen, met zeer grote openhartigheid en ernst over de kerkvervolging in Duitsland gesproken hebben. „Wilt ge de openlijke strijd hebben, dan kunt ge hem hebben". De H. Vader herinnerde dan aan de Franse revolutie, welke er alles op gezet had om het Pausdom te vernietigen. „De toenmalige vijanden van de Kerk zijn ten gronde gegaan. Niet de Kerk is vernietigd. Het Pausdom leeft". Oor-oggetuigen, zegt „der Deutsche Weg" berichten, dat de Duitse gezant bij deze woorden doodsbleek werd. Als een toornende Mozes, zo moet de Plaatsbekleder van Christus in de kracht van de geest voor het gezantschap van het Derde Rijk gestaan hebben.

En als steeds sterker in Duitsland de roep gaat naar Paulijnse en Ambrosiaanse figuren, dan weet men, dat in brede kringen van katholiek Duitsland het besef ontwaakt is, waarom de strijd gaat, niet meer om sacristie-mogelijkheden, maar om het geloof in Christus, om de Kerk zelf.

Tegenover deze strijd om het hoogste goed van de mens, zijn godsdienst, zijn verhouding tot God den Schepper, staan de andere belangen op een lager niveau. Maar ook bij deze ziet men, na drie jaar nationaal-socialistisch bewind, weinig lichtpunten.

Op binnenlands-politiek terrein blijft de zo vurig begeerde eenheid een fata morgana, steeds verdwijnend, als men haar dacht bereikt te hebben. En het is wel heel karakteristiek, dat, nadat Hitler in 1935 klaarblijkelijk de voor elk jaar beloofde volksstemming niet aangedurfd heeft, hij deze, naar men zegt in Maart, zou willen uitschrijven over de vraag, of de politiek van Hitler, welke er op gericht is om Duitsland weer koloniën te verschaffen, de goedkeuring van het Duitse volk kan wegdragen. Het moet al heel slecht lopen, als op die vraag geen overweldigende ja-meerderheid verkregen wordt. Maar over de algemene stemming van het Duitse volk tegenover het nationaal-socialistisch bewind zeggen al die ja-en letterlijk niets.

Op internationaal-politiek terrein heeft Duitsland de drie laatste jaren zeker successen behaald. Maar geniet Hitler, zelfs op dit ogenblik, hetzelfde internationale vertrouwen, dat Brüning genoot? Neen. En op het vertrouwen komt het ten slotte voor de vredelievende ontwikkeling van Europa aan.

Over de financiële en economische positie van Duitsland luiden alle betrouwbare berichten uiterst verontrustend. Einde 1934 schenen de grootste moeilijkheden overwonnen te zijn; maar in de loop van 1935 is een beangstigende neergang ingetreden, welke voor het lopende jaar weinig uitzicht op verbetering biedt. Veeleer zal nu de rekening vereffend moeten worden, voor hetgeen eerst op credieten uitgegeven is, en daarvoor ontbreken de contanten totaal.

De tussenbalans vertoont weinig lichtpunten. Op bijna elk terrein strijd, niets als strijd, en overigens sombere vooruitzichten, welke de innerlijke positie van het Derde Rijk allerminst versterken. Er zal in het vierde jaar veel verbetering op elk gebied moeten komen, wil het nationaal-socialisme bij een eerlijke stemming in 1937 de instemming van het Duitse volk wegdragen.

Strijd tegen God en Kerk in Mexico.

Rapport van een niet-katholieke Amerikaanse commissie.

„Het beginsel van godsdientvrijheid is ook in de grondwet van Mexico vastgelegd doch sedert een vijftiental jaren is dit beginsel 'n dode letter geworden".

Een onpartijdige commissie van het „Amerikaans comité ter verdediging van de godsdienstige rechten der nationale minderheden", waarin vooraanstaande protestanten en andere niet-katholieke persoonlijkhedenheden zitting hebben, **heeft een onderzoek ingesteld naar de godsdienstvrijheid in Mexico en omtrent haar bevindingen een rapport gepubliceerd.**

Door de tegenstrijdige berichten in de pers over de kerkvervolging in Mexico is wellicht zelfs bij de katholieken de vraag gerezen, wat nu eigenlijk de zuivere waarheid is.

In de neutrale pers wordt herhaaldelijk beweerd, dat er van een kerkvervolging in Mexico, Rusland en Duitsland geen sprake is, terwijl de katholieke pers daarentegen geregeld verklaringen van het Mexicaanse episcopaat publiceert, waarin deze protesteren tegen de regeringsmaatregelen, waardoor de rechten der katholieken inzake de vrije uitoefening van de godsdienst en de opvoeding der jeugd volgens de christelijke wereldbeschouwing absoluut miskend worden.

In verschillende landen vindt de Mexicaanse regering haar verdedigers, die heel de kerkvervolging in Mexico naar het rijk der fabelen verwijzen, terwijl martelaren als Pater Pro en zijn gezellen als politieke misdadigers gebrandmerkt worden.

Van officiële Mexicaanse zijde is herhaaldelijk beweerd, dat er van een kerkvervolging in Mexico geen sprake is en dat het uitsluitend aan de priesters en religieusen zelf is te wijten, wanneer deze „moeilijkheden" ondervinden.

President Roosevelt heeft zelfs hoegenaamd niet gereageerd op het herhaalde verzoek van de Ridders van Columbus, om de Mexicaanse regering niet langer te steunen, terwijl de verzoekschriften van het Mexicaanse episcopaat aan president Cardenas onverhoord bleven.

Aan deze verwarring, ontstaan door een onjuiste voorstelling van zaken door de verdedigers van het Mexicaanse regiem, komt thans voor goed een einde door de publicatie van een buitengewoon belangrijk document, dat in de Verenigde Staten is verschenen en de ondertekening draagt van een aantal vooraanstaande personen, die men absoluut niet van partijdigheid zal kunnen verdenken.

In New-York bestaat een „Amerikaans Comité ter verdediging van de godsdienstige rechten der nationale minderheden". **De leden van dit comité zijn merendeels protestanten en Israelieten. Lid zijn o.a. mr. Herbert Hoover, oud-president** der Verenigde Staten, de directeur van de New-York Times", verschillende leden der magistratuur, ambassadeurs, diplomaten, universiteitsprofessoren enz.

Dit comité heeft in het afgelopen jaar een speciale commissie benoemd die tot taak kreeg, een onderzoek in te stellen naar de godsdienstvrijheid in Mexico.

Voorzitter van deze commissie was mr. Arthur Brown, een zeer vooraanstaand figuur in de Presbyteriaanse Kerk. Mr. Brown werd terzijde gestaan door dr. Philipp Marshal Brown, hoogleraar in het internationaal recht aan de universiteit van Princetown; mr. Charles Sherman, oud-procureur-generaal van de staat New-York; mr. Atkinson, secretaris-generaal van de bond voor vrede onder de kerken en mr. Wilhelm Franklin Sands, een bekend diplomaat en de enige, die in de commissie de katholieken vertegenwoordigde.

Deze commissie van onderzoek heeft zich de moeite getroost, een reis te maken naar Mexico. Verschillende maanden werden besteed, om alle staten van de federale republiek te bezoeken. Overal werden besprekingen gehouden met burgerlijke en kerkelijke autoriteiten. Een zeer groot aantal burgers werd ondervraagd en de resultaten van het onderzoek werden neergelegd in een rapport welks zogenaamde conclusies wij publiceren.

„Reeds jaren lang," aldus luidt het o.a. in het rapport, „maakt Mexico een crisis door, welke tegelijk een revolutionnair en maatschappelijk karakter draagt en die zeer veel overeenkomst vertoont met de symptomen, welke men thans ook in Rusland, Duitsland, Spanje, Turkije en andere landen kan waarnemen. Het schijnt dat de oppositie, welke bepaalde sociale maatregelen van de zijde der Katholieke Kerk hebben ontmoet, voor de revolutionnairen aanleiding is geweest, om een felle strijd te ontketenen tegen de godsdienst. Het doel van deze strijd is, 'n materialistische wereldbeschouwing te grondvesten, door uit de harten der mensen ieder godsdienstig gevoel te verbannen en een rationalistische en godloze levensopvatting te vestigen, door de jeugd in die geest op te voeden.

75 procent der bevolking katholiek.

„Uit het onderzoek, dat ter plaatse werd ingesteld, is gebleken, dat 75 procent van de totale bevolking van Mexico katholiek is. Van de 16 millioen zielen zijn 30 procent Indianen en 56 procent mestiezen. De protestanten tellen ongeveer 150.000 aanhangers, terwijl het aantal Israelieten 16.000 bedraagt.

Op sociaal gebied zijn de Indianen zeer achterlijk. Dit element schijnt echter in Mexico de overhand te hebben gekregen, toen de nationale revolutionnaire Partij aan de macht kwam, die zich tot taak gesteld had, om het volk te emanciperen, door een groot sociaal programma, dat reeds in 1910 werd opgesteld, ten uitvoer te brengen.

„Deze nationale revolutionnaire partij heeft na heel veel wisselvalligheden haar vuist op het land gelegd, maar de leiders hebben het volk nooit gelegenheid gegeven om haar gevoelens kenbaar te maken, hetzij door enige andere vorm van uiting der democratische gedachte. Derhalve kan men niet beweren, dat de grondwet en de andere wetten van het land de uitdrukking zijn van de wil van het Mexicaanse volk.

De geest van het dictatoriaal bewind in Mexico komt het best tot uiting in de strijd tussen kerk en staat, die er steeds gewoed heeft, zolang de nationale revolutionnaire partij aan de macht is.

„In ons land," aldus gaat het rapport dan voort, „hebben wij een vrije kerk in een vrije staat: dat is bij ons een voldongen feit. Dit beginsel van vrijheid van godsdienst geldt in heel Amerika. Ook in de grondwet van Mexico werd dit beginsel door de eerste revolutionnaire regering erkend. Ook thans komt deze uitdrukking nog voor in de Mexicaanse constitutie, maar sedert een vijftiental jaren is dit beginsel een dode letter geworden in de wet."

De commissie heeft haar oordeel gebaseerd op een reeks feiten, welke zij zelf heeft geconstateerd:

Het verbod om godsdienstonderricht te geven aan kinderen zowel in de neutrale als in de bijzondere scholen.

Het aantal priesters en kerken is tot een minimum beperkt om de invloed der geestelijkheid zoveel mogelijk te beperken, in afwachting van het tijdstip, **waarop alle geestelijken zullen worden uitgebannen en als het mogelijk is, alle kerken gesloten zullen worden.**

Om aan hun optreden een schijn van wettelijkheid te geven, heeft de nationale revolutionnaire partij in de grondwet een reeks bepalingen ingelast, die een nieuwe organieke wet vormen, welke regelrecht in strijd is met de waarborgen, die in paragraaf 24 van de grondwet zijn vastgelegd. Dezelfde partij heeft de nationale vergadering en de parlementen der afzonderlijke staten er toe weten te dwingen, om wetten aan te nemen, die absoluut in strijd zijn met het reeds genoemde artikel 24 van de constitutie.

Om deze beweringen te staven heeft de commissie van onderzoek een opsomming gegeven van alle verordeningen betreffende dit onderwerp, die in December 1934 van kracht zijn geworden. Daaruit blijkt, dat de Mexicaanse regering verplicht is, om aan burgers, „een socialistische opvoeding te geven, met uitsluiting van ieder godsdienstig onderricht. Bovendien heeft de staat alleen het recht, om lager en middelbaar onderwijs te geven. Alleen de staat kan haar goedkeuring hechten aan het oprichten van bijzondere scholen. Maar ook al zijn deze scholen goedgekeurd, dan mogen deze inrichtingen van onderwijs niet bestuurd of beheerd worden door een godsdienstige congregatie of een bedienaar van enigerlei godsdienst. Bovendien moet het leerplan van deze bijzondere scholen hetzelfde karakter hebben als dat van de staatsscholen, d.w.z. het onderwijs moet in socialistische geest gegeven worden, met uitsluiting van iedere godsdienstleer.

Onderwijs-inspecteurs, die beschikken over leven en dood.

Deze bepalingen worden thans ook in toepassing gebracht in alle staten van de federale republiek, behalve in de staten San Luis de Potosi en Hueva Leon, waar het bestuur niets van een godsdienstvervolging wil weten.

Een heel leger inspecteurs van 't ministerie van onderwijs is voortdurend in actie, om er voor te waken, dat er geen godsdienstonderricht wordt gegeven. De inspecteurs bezitten buitengewoon uitgebreide bevoegdheden, zij beslissen zelfs over leven en dood, zonder vorm van proces, zonder vonnis, zonder dat de slachtoffers in staat zijn zich te verdedigen of in hoger beroep te gaan......

Petroleumvraagstuk Japans nachtmerrie.

Onlangs heeft iemand gezegd: „Als de vrede verstoord wordt is de petroleum daarvan de oorzaak."

Geheel onjuist is dat zeker niet. In de Chaco-oorlog speelde de petroleum een zeer grote rol en de mogelijkheid voor Italië om de strijd in Abessynië nog een bepaalde tijd te kunnen voortzetten hangt voor een groot deel van de geregelde en onbelemmerde aanvoer van de kostbare brandstof af.Een modern leger, dat tot het uiterste gemotoriseerd is, is zonder petroleum tot machteloosheid gedoemd: de motoren moeten voedsel hebben. En wat reeds voor de strijdmacht te land geldt, klemt in nog véél sterker mate voor de luchtstrijdkrachten en voor de vloot.

Die laatste is Japans troetelkind. Ter wille van zijn vloot heeft Japan het dezer dagen geriskeerd de Conferentie van Londen het bereiken van haar voornaamste doel onmogelijk te maken, ter wille van zijn vloot zal het straks millioenen en milliarden yen gaan uitgeven, reusachtige bedragen, die het land voor nuttiger doeleinden zou kunnen aanwenden. Maar de sterkste Japanse vloot zou niet het machtige volmaakte instrument zijn, dat Japan zich wenst, als gebrek aan stookolie de oorlogbodems beletten zou zee te houden. Dit gevaar bestaat alléén voor Japan, niet voor de Verenigde Staten, noch voor Engeland.

Men is zich daarvan in militaire kringen volkomen bewust. En het kan dus niet verwonderen dat men te Tokio met de grootste aandacht de geschiedenis van het aan Italië al of niet als sanctie op te leggen olie-embargo volgt. Men geeft er zich in Japan volkomen rekenschap van dat er een tijd zou kunnen aanbreken, waarin dit land de rol van Italië vervult. En het is daarom van het uiterste belang de historie van het precedent van dag tot dag te volgen.

Dat betekent niet dat Japan veel sympathie voor Italië koestert. Daarvan is geen sprake. Italië heeft zich aan een gekleurd volk vergrepen, en dit feit op zich zelf is volkomen voldoende om de Japanse sympathie naar Addis-Abeba te doen uitgaan. Anderzijds evenwel bestaat in Japan voor de Volkenbond evenmin bijzondere geestdrift. Het is zelfs vrij zeker dat Tokio de heimelijke hoop koestert dat het olie-embargo zóveel moeilijkheden ontmoeten zal dat het als „niet toe te passen sanctie" van de lijst der Volkenbondssancties zal moeten worden afgevoerd. Japan denkt daarbij uitsluitend aan zich zelf en aan zijn toekomst — wat voor Italië onmogelijk bleek zal zeker voor het eilandenrijk nog onmogelijker blijken.

Niettemin, gerust is men te Tokio daaromtrent niet. Men is er zelfs zó ongerust, dat het vitale petroleum-vraagstuk voor Japan een ware nachtmerrie geworden is.

Japan — dat wil zeggen: de Japanse regeerders en onder hen voornamelijk de militaire elementen — lijdt, en volstrekt niet zonder reden, aan een ernstige petroleum-psychose. Reeds sedert jaren. En herhaaldelijk is de Japanse ongerustheid op dit stuk tot uiting gekomen. Ook in de vertegenwoordigende lichamen. Zo interpelleerde op 9 Februari 1933 in het Hogerhuis, admiraal Toshiatsu Sakamoto, de regering over het probleem van de vloeibare brandstof en bezwoer aan het slot van zijn rede het gouvernement een petroleum-politiek te voeren, die het land in alle omstandigheden tegen gebrek aan deze onmisbare grondstof behoedt.

In zijn antwoord zette de minister van Marine, Osumi, uiteen dat de Marine niet alleen over zeer ruime voorraden beschikte, maar dat alle pogingen in het werk gesteld werden om de productie van bronnen, die op Japans grondgebied gevonden worden, zo hogelijk mogelijk op te voeren. Zowel op Formosa als op het gedeelte van het schiereiland Sakhalin, dat aan Japan behoort, wordt petroleum gevonden. Evenwel in de verste verte niet genoeg om ook maar bij benadering de steeds groeiende behoeften te dekken. Verder hebben de Japanse scheikundigen en ingenieurs aan het vinden van bruikbare procedé's om steenkool in petroleum te herscheppen hun beste krachten besteed, maar de minister moest toegeven dat langs deze weg het eigenlijke vraagstuk niet scheen te kunnen worden opgelost.

Sinds dat debat in het Hogerhuis plaats had, zijn er bijna drie jaren verlopen. In deze jaren is het vraagstuk officiëel en officieus nog herhaaldelijk aan de orde geweest. Het is nog altijd niet opgelost, maar men kan de regering zeker niet verwijten dat zij stil gezeten heeft.

Op 25 Maart 1934 werd door het Hogerhuis een wetsvoorstel bekrachtigd, waarin de Japanse en buitenlandse in Japan werkzame petroleummaatschappijen voorgeschreven werd op Japans grondgebied voorraden te houden, die de behoeften van het land voor zes maanden dekken. In buitengewone omstandigheden — dat wil zeggen: in geval van oorlog — zou de regering het recht hebben deze voorraden tegen een door haar vast te stellen prijs te requireren. Op 1 Juli 1934 zou deze wet in werking treden. De „Rising Sun Petroleum Company" — de Shell — en de „Standard Vacuum" — de Standard Oil — wensten zich aan deze voorschriften niet te onderwerpen. Zij zouden millioenen yen voor de bouw van reservoirs moeten uitgeven, terwijl men hun weigerde de verkoopprijzen van hun producten te verhogen. Zij gaven er dan ook de voorkeur aan hun zaken in Mandsjoekwo, waar de Japanners ook in economische aangelegenheden het eerste en het laatste woord spreken, te liquideren. Sindsdien heeft Japan pogingen in het werk gesteld voor eigen rekening enorme stocks aan te leggen. Het ministerie van Marine, dat tot dusver ongeveer 50.000 ton stookolie tegelijk kocht, deed sinds de „brouille" met de grote petroleum-maatschappijen aankopen van 150.000 ton. Daarbij doen de Japanse raffinaderijen pogingen zich zó te outilleren, dat zij in staat zijn véél groter hoeveelheden ruwe petroleum dan tot dusver te raffineren. De ruwe petroleum komt niet alleen uit de Verenigde Staten. Japan tracht zich, integendeel, om begrijpelijke redenen, van de Noord-Amerikaanse petroleum meer en meer onafhankelijk te maken. Zo heeft reeds in September 1934 de Nippon Sekiyu Kaisha (de Japanse Petroleum-maatschappij) een lading van de kostbare vloeistof uit Columbia laten komen en later monsters ruwe petroleum uit Ecuador. De kwaliteit bleek in beide gevallen voldoende, niet slechter dan die van de olie uit de Verenigde Staten.

Maar niet alleen in Zuid-Amerika zoekt Japan naar petroleum. Het exploiteert met zeer geringe resultaten overigens, een concessie op Borneo en een in het Noordelijk gedeelte van Sakhalin. De prospectierechten hier lopen dit jaar af en de Russische regering wil alléén van verlenging weten voor de terreinen, waar de concessionarissen werkelijk exploiteren.

Het voor Japan zeer verontrustende feit blijft intussen dat het slechts 10 pCt. van de petroleum, die het nodig heeft, aan eigen bodem onttrekt en dat het dus voor niet minder dan 90 pCt. van het buitenland afhankelijk is. Deze toestand, waarin Japan een hoogst ernstige bedreiging voor zijn onafhankelijkheid ziet, kan Tokio niet laten voortduren. En zo zoekt **Japan overal waar petroleum gevonden wordt concessies te verwerven, in Zuid-Amerika en in Nederlands-Indië** in eerste plaats, en straks, als blijkt dat de Chinese bodem voldoende petroleum oplevert, zeker ook in China. Het is voor het Rijk van de Mikado van het allergrootste belang dat deze concessies ook in tijd van oorlog exploitabel zullen en kunnen blijven. Daar ligt voor de concessieverleners zeker een gevaar, waarmee zij wel rekening mogen houden. Want als het er om gaat zekere plannen te verwezenlijken zal Japan niet gemakkelijk voor louter administratieve moeilijkheden het hoofd buigen. Vooral niet wanneer de Japanse vloot in een bepaald deel van de wereld volstrekt oppermachtig is en voor een tekort aan petroleum noch voor een embargo meer vrees behoeft gekoesterd te worden.

Op dit ogenblik vormt het petroleumvraagstuk voor Japan nog een onopgelost probleem. Het zou voor de vrede misschien niet zo kwaad zijn als het nog lang onopgelost bleef!

Ware adel hangt af van een edel karakter en van beschaafde manieren, niet van een hoge geboorte of van een oude stamboom.

DE WERELD IN VOGELVLUCHT.

Overgenomen uit „Boletin Comercial" en „Beurs- & Nieuwsberichten".

In New York is een staking uitgebroken onder de bedienden der gebouwen, waarbij ook het hotelpersoneel is aangesloten. Er staken 150.000 man.

De beroemde Leipziger Messe is geopend door Min. Goebbels. Er zijn 8175 exposanten.

In Berlijn werden in een proces tegen 25 communisten, 5 ter dood veroordeeld.

Companys, die tijdens een mislukte opstand werd gevangen gezet, deed thans na zijn bevrijding een zegevierende intocht in Barcelona.

Het Comité van 18 heeft aan het Comité van 13 voorgesteld, om alvorens over te gaan tot het toepassen van de sancties, eerst te trachten een vredesovereenkomst tot stand te brengen.

Engeland verklaarde, dat wat de Ver. Staten ook doen, Engeland het embargo op olie alsmede op de olieexport steunen zal.

UIT NEDERLAND.

De Koningin en Prinses Juliana keerden van hun reis naar Tyrol weer in den Haag terug.

De gewezen minister van Onderwijs, Marchant, verklaarde in een interview met een vertegenwoordiger van het „Volk", dat Minister Slotemaker de Bruine klaarblijkelijk terug wil naar de oude spelling en daarmede niet schroomt een hopeloze verwarring op taalkundig gebied te stichten.

De Indrapoera zal op haar volgende reis Proffessor Dr. Ir. Ch. Eldermans en 8 studenten meevoeren, welk gezelschap een studie zal maken in Nederlands Indië van Grondsoorten in de verschillende cultuurcentra's op Sumatra en Java.

Volgens het Vaderland hebben de laatste weken militaire onderhandelingen plaats gehad tussen de Belgische en Nederlanse generale staven. De uitslag van deze besprekingen is echter nog niet bekend gemaakt.

Na langdurig overleg tussen de betrokken gemeenten werd de natriumverlichting voor de weg Amsterdam-Haarlem gegund. In het geheel zullen 385 lichtpunten aangebracht worden.

De plannen van Mevrouw De Boer Van Dijk om een kunsttournee door West Indië te maken gaan niet door, daar het garantiefonds het minimumbedrag niet wist te bereiken. De bekende acteur, Willem van der Veer hoopt alsnog met een klein gezelschap gedurende het zomerseizoen een reis naar West Indie te kunnen ondernemen.

Binnenkort is een wetsontwerp te verwachten om alle overheidspensioenen met 10% te verminderen. **Verschillende bepalingen tot vermindering van subsidies voor het verlenen van burgerlijke** pensioenen zullen eveneens worden opgenomen.

Dit wetsontwerp tot korting van de overheidspensioenen geeft een besparing van 3.3 millioen; de gemeentebezuiniging 800.000 gld en particuliere fondsen 1.6 millioen.

Voetbal: Xerxes—VSV 3—1; HFC—Excelsior 5—2; DFC—DWS 2—4. De overige westelijke wedstrijden werden niet gespeeld. Goahead—Pec 1—0.

ALGEMEEN OVERZICHT.

De 40ste verjaardag van de slag van Adoea, waarbij het Italiaanse leger door het Abessynse volledig in de pan gehakt werd, heeft Maarschalk Badoglio schitterend gewroken door op diezelfde dag 1 Maart een grote overwinning te bevechten op de legers van Ras Kassa en Ras Seyoum.

In de laatste weken zijn de Italianen met een geweldig offensief begonnen: eerst in 't Zuiden en later in 't Noorden waar thans de tweede grote slag in het Tembiengebied heeft plaats gehad en volgens Italiaanse berichten het Abessynse leger in grote wanorde verslagen is met 10.000 doden, waaronder de aanvoerder Ras Kassa. Ras Seyoum schijnt persoonlijk nog wel het leven erbij behouden te hebben, maar ook zijn leger is geheel verslagen.

In 't Zuiden schijnt Ras Desta zich weer wat hersteld te hebben en heeft zich thans versterkt opgesteld in de pas van Andolo, om de Italianen de verdere doortocht naar de hoofdstad Addis Abeba te beletten.

Met al deze overwinningen der laatste dagen zijn de Italianen toch nog een behoorlijk aantal mijlen van de Abessynse hoofdstad verwijderd.

In Japan schijnt thans de rust weer te zijn hersteld. De Europese geldmarkt echter is er nog al enkele dagen van overstuur geweest, omdat men niet wist of het oproer blijvende gevolgen op het toekomstige Japanse staatsbestuur hebben zou.

Dit schijnt echter niet het geval te zullen zijn. Zeker is het admiraal Takahasi een zeer liberaal gezind staatsman, door de oproerige militairen uit de weg geruimd, maar er is nog een ander niet minder invloedrijke liberaal over in Prins Saigon; dan blijkt ook de huidige minister president Okada, aan het bloedbad te zijn ontkomen, zodat men een regering verwacht die bezield zal zijn met dezelfde geest en de militaire aspiraties der imperialistische officieren sterk zullen remmen. De bekende admiraal Yamamoto heeft o.a. zitting in het nieuwe Kabinet. De keizer heeft zijn afkeuring uitgesproken over de rebellie, en dat is voor de meeste officieren genoeg geweest om hun misslag te erkennen. Het ene bericht spreekt van 4 een ander van 14 officieren, die door harikiri, of zelfmoord een eind hebben gemaakt aan hun avontuur. De rebellen zullen verder als muiters worden behandeld.

Rusland vraagt in de laatste weken weer de aandacht. De sterk linkse regering in Spanje is begonnen met een handelsverdrag af te sluiten met de Sovjet. Uit de geschiedenis der laatste maanden in Zuid-Amerika, weten we, dat we dan weer heel spoedig in Spanje een revolutie verwachten kunnen. Ook Frankrijk heeft een pact afgesloten met Rusland, doch dit is meer van internationaal politieke betekenis, daar dit land zich veilig stellen wil tegenover een aanval van Duitsland.

Het is thans wel opmerkelijk hoe bang men van verschillende zijden is voor de Europese vrede: en om die te beschermen, verbreekt en sluit men pacten en verdragen, en bewapent men zich op het geweldigste. Niet het minst Engeland, dat deze week plannen heeft gemaakt om met 7500 bommenwerpers binnen drie jaar de grootste luchtmacht van Europa te hebben.

Als tenminste voordien, een ander niet voor is, want de wedloop in de bewapening geschiedt buitengewoon snel.

In Duitsland blijft de zeer scherpe verhouding bestaan tussen kerk en staat. Na de politieke organisaties werden de sociale organisaties verboden, toen werd de pers gemuilkorfd en thans het bijzonder onderwijs.

Wat er van de katholieke pers over is, bleek uit een bericht in de Osserva-

tore Romano, waarin de mededeling dat op de internationale Perstententoonstelling in het Vaticaan, de katholieke pers van Duitsland niet aanwezig zal zijn.

Wat wij in Duitsland zien, heeft de Paus in zijn Kerstrede openlijk aangeduid als: godsdienstvervolging. Anders dan in Rusland, anders ook dan in Mexico — welks bewind overigens openlijk werd geprezen in het Nieuwsjaarsnummer van de „Völk. Beobachter" — maar misschien nog veel gevaarlijker, omdat zij geniepiger is.

Alléén: het is niet Duitsland, dat dit doet, evenmin als Rusland of Mexico, maar een ongecontroleerde, dictatoriaal regerende partij. In Duitsland is de heer Hitler de leider der partij. Hij heeft het Centrum vóór de volmachtenwet, beloften gedaan, die niet vervuld zijn. Hij heeft het Concordaat getekend, dat — daaraan is geen twijfel — geschonden werd en voortdurend geschonden wordt. Hij draagt de verantwoordelijkheid, niemand anders. De millioenen katholieken buiten Duitsland zien, hoe het katholieke leven buiten de kerkgebouwen er langzaam wordt gewurgd en in de kerkgebouwen kan de geestelijkheid zich zelfs niet vrij uitspreken. Het gaat stap voor stap, doch snel, en dit verstikkingsproces loochenen, is spreken tegen de feiten in.

BIJNA ZOALS „THUIS": In de dierentuin te Whipsnade, Bedfordshire, Engeland, geniet de poolbeer van de pas gevallen sneeuw.

NEDERLAND.

Huwelijk en echtscheiding in Nederland.

Het aantal huwelijken per 1000 der bevolking schommelt sedert 1840 om het cijfer 7, met twee laagtepunten: één laagtepunt van 6 huwelijken per 1000 inwoners in 1847 tijdens de beruchte aardappelziekte en één laagtepunt van 6½ in de oorlogsjaren 1914 en 1915 en twee hoogtereacties: één hoogtepunt in 1850 van bijna 9 en één in 1920 van 9½ huwelijken per 1000 inwoners. De tegenwoordige crisis heeft geen aanwijsbare invloed gehad.

Het aantal huwelijksontbindingen, anders dan door de dood van de man of de vrouw, is in de loop der jaren aanmerkelijk toegenomen. In de perioden 1840—1849 kwamen echtscheidingen nog slechts sporadisch voor en bedroeg dit aantal niet meer dan 0.10 per 1000 gehuwde paren. Dit cijfer is geleidelijk gestegen tot 0.76 in de periode 1900—1909; nadien heeft dit verschijnsel zich nog sterker geaccentueerd.

Het aantal echtscheidingen per 1000 gehuwde paren was in onderstaande perioden als volgt: 1910—1919 1.11, 1920—1929 1.64, 1930-1935 1.86. Gedurende de laatste 2 jaren is het aantal echtscheidingen weer een weinig teruggelopen. Het bedroeg in 1933: 1.80 en in 1934: 1.79.

Het grootste deel der echtscheidingen heeft plaats vóór het zilveren huwelijksfeest. In 1930 bedroeg het aantal echtscheidingen bij echtverbintenissen welke 12 jaar of korter geduurd hebben 68.6%, in 1931 68.8%, in 1932 67.8%, in 1934 68.7%, en in 1934 66%. Tussen de zilveren en de gouden bruiloft waren de percentages in genoemde jaren nog: 23.5, 24.3, 26.2, 25.1 en 28%.

Het grootste aantal echtscheidingen blijkt intussen voor te komen bij een duur van 3, 4 of 5 jaren. Maar ook komen er echtscheidingen voor bij huwelijken, welke 47, 49 en zelfs 51 jaar stand gehouden hebben.

De „kloosterschatten".

In „De Morgen" wordt er op gewezen, hoe beschamend voor de anti-papistische ophitsers de uitkomst is van de heffing der z.g.n. dode-hand-belasting.

Als men bedenkt, hoe er jarenlang allerlei fantastische voorstellingen zijn rondgecolporteerd omtrent de opgestapelde kloosterschatten, die men maar eens flink moest aanpakken, om ons land uit de financiële brand te helpen, als men herinnert aan de ophitsende demagogie, welke daarmee bedreven werd, dan is het in zekere zin goed, dat de heffing van de belasting op de goederen in de dode hand eens is beproefd.

De raming der opbrengst, welke de Minister van Financiën opstelde, was eigenlijk al een klap in het gezicht van de ophitsers.

Drie millioen zou er verkregen worden, doch dat niet alleen van de „kloosterschatten", doch ook van de bezittingen der Protestantse Kerken, van allerlei liefdadige instellingen, vakverenigingen enz.

Drie millioen! Een druppel op de gloeiende plaat van het Rijksbudget.

De werkelijke opbrengst is echter nog meer beschamend voor de kloosterschatfantasten.

Want twee millioen werden nog niet eens bereikt.

Als men daarnaast bedenkt, welke geweldige hoeveelheden werk voor het vaststellen en innen dezer belasting nodig zijn geweest, dan wordt, ook louter zakelijk bekeken, de doelmatigheid ervan zeer problematisch.

Het voordeel, dat nu de fafelaars over de kloosterschatten lelijk op hun neus kijken, zullen we ondanks alle nadelen tenminste dankbaar accepteren.

Al kan men niet verwachten, dat die fabelaars de lust tot fantaseren nu geheel zal zijn vergaan.

Geboorte- en sterftecijfers in Nederland.

De door het Centraal Bureau voor de Statistiek gepubliceerde statistiek van de loop der bevolking over 1934, blijkt, dat de bevolking van Nederland op 1 Jan. 1935 8.392.026 zielen telde. Het voorlopige cijfer op 1 Januari 1936 bedraagt 8.474.148.

Is Nederland op weg naar de 10 millioen inwoners?

Het is niet onmogelijk, want sedert 1920 neemt de bevolking elk jaar met gemiddeld 100.000 nieuwe bewoners toe: resultaat van het hoge geboorte-overschot, hetwelk op zijn beurt een gevolg is van het feit, dat de geboortecurve niet zo snel daalt als de sterftecurve. Beide lijnen voeren met elkaar na 1876 als het ware een strijd: wie het snelste dalen kan.

Het geboortecijfer daalt langzaam... maar zeker; de grote steden zijn hierin voorgegaan, het platteland is eerst sinds enkele tientallen jaren begonnen in dezen de grote steden na te volgen. Een dergelijke gang van zaken zal uiterst moeilijk te stuiten zijn.

Positie van Nederland.

Nederland, een der dichtstbevolkte landen van Europa, handhaaft op merkwaardige wijze een vrij hoog geboortecijfer. Van de 25 landen van Europa, waaromtrent de gegevens over 1934 bekend zijn, hebben slechts 9 landen een hoger geboortecijfer dan Nederland, al deze landen zijn echter veel minder dichtbevolkt.

Het zijn van boven af: Roemenië (met 32.4 geboorten per 1000 inwoners), Griekenland met 31.2, Bulgarije, Portugal, Polen, Spanje, Litauen, Italië 23.2, en Hongarije 21.4. Daarop volgt Nederland met 20.7 geboorten per 1000 inwoners (in 1935: 20.2), terwijl 14 landen een lagere nataliteit hebben. Het zijn de beide delen van Ierland, Cechoslovakije, Duitsland (18), Schotland, Denemarken, Zwitserland, Frankrijk 16,1, België 16, Estland, Noorwegen 14.8. Engeland en Wales 14.8, Zweden 13.7 en Oostenrijk 13.5. Opmerkelijk is, dat 6 landen een lager geboortecijfer hadden dan Frankrijk.

Geboorteoverschot.

Wat het sterftecijfer betreft, stond Nederland in 1934 met 8,4 overledenen per duizend inwoners het laagst van allen.

Van de 24 genoemde landen vanEuropa had Roemenië het hoogste sterftecijfer nl. 20.7 per 1000 inwoners.

Door dit zeer gunstige sterftecijfer neemt Nederland ook een mooie plaats in, wat betreft het geboorteoverschot.

In 1934 bedroeg het 12.2, terwijl het voorlopige cijfer voor 1935 op 11.5 gesteld kan worden.

Slechts twee landen, Griekenland en Bulgarije, hadden een groter geboorteoverschot dan Nederland.

De andere landen, 21 in getal, hadden een lager geboorte-overschot.

CURAÇAO.

Touristenschip Gripsholm.

Wordt op Donderdag 5 Maart des morgens 11 uur hier verwacht aan de Prins Hendrikwerf en het vertrekt weer diezelfde avond 11 uur naar Trindad, Teneriffe, Lissabon, Southampton, Boulogne en Gothenburg.

Touristenschepen.

Behalve de **Gripsholm,** van Europa, worden van New York hier verwacht op Zaterdag a.s. 7 Maart het S.S. Statendam en de Empress of Australia.

Luit. Fens.

Met 1 Maart is Luit. Fens, die als adjudant van Gouverneur van Slobbe ruim vijf jaren op Curaçao heeft doorgebracht, als zodanig vervangen door Luit. Boutmy.

Binnen enkele dagen zal de Hr. Fens repatrieren.

We weten, dat de Hr. Fens, die in Nederland zijn gezin heeft, gaarne vertrekt. Maar toch zien wij en velen met ons de Hr. Fens node heengaan als adjudant.

Als trait d'union tussen Gouvernement en de Curaçaosche Maatschappij was de Hr. Fens onverbeterlijk en zullen er maar weinigen zijn, die niet hebben geprofiteerd van het gemak en de handigheid, waarmee de Hr. Fens zaken wist op te knappen.

Vooral voor de pers was de Hr. Fens steeds klaar en hulpvaardig, waar en wanneer hij ook kon helpen.

Van harte willen we hier onze dank daarvoor brengen, en niet alleen voor ons, maar in naam van velen.

We wensen den Hr. Fens alle goeds in zijn verder leven. Aan zijn carrière op Curaçao heeft hij dit zeker verdiend.

Pastoor Saba.

Naar we vernemen, zal R. P. van Teeffelen, die 6 Maart van Holland weer naar Curaçao terugkeert, pastoor Meesters gaan vervangen als pastoor op Saba.

Van Aruba.

Volgens La Cruz zal Donderdag 19 Maart de verkiezing plaats hebben voor 2 nieuwe landraden.

De beide zittende heren Eman en Henriquez hebben hun ontslag genomen.

Op 2 Maart zal het Gouvernement zijn intrek nemen in het nieuwe kantoorgebouw.

WETENSWAARDIGHEDEN.

Een stukje persgeschiedenis.

Reeds in de zeventiende eeuw stonden de Hollandse kranten onder hun collega's hoog aangeschreven om hun betrouwbaarheid en uitvoerigheid. Ze werden in het buitenland ijverig overgedrukt en in de achttiende eeuw werd de openbare mening in het krantenlezende Europa voor een groot deel gevoed en gevormd vanuit Holland. Na de vredesconferenties van Nijmegen, Rijswijk en Utrecht was Holland het middelpunt van de Europese diplomatie geworden. Onze gunstige ligging en uitgebreide wereldhandel, het ontbreken van enige censuur als gevolg van het ontbreken van een werkelijk krachtig en eenhoofdig bestuur, had in de lage landen aan de zee het aanschijn gegeven aan een bloeiende pers, verschijnende in de Franse taal.

De vreemde gezanten in Den Haag waren natuurlijk allemaal ijverige lezers. Men gebruikte aan de hoven en in de diplomatie bijna uitsluitend Hollandse kranten voor het verspreiden van berichten en bladen als de Gazette d'Amsterdam, Gazette d'Utrecht, Gazette de la Haye, Gazette de Leyde hadden in alle voorname plaatsen van Europa hun medewerkers zitten.

Een tijdgenoot van Frederik den Groten getuigde van de Hollandse pers: „Het krantenbedrijf wordt daar met grote geraffineerdheid uitgeoefend; de agenten van de grote bladen weten zich overal toegang te verschaffen en overal aan nieuws te komen; er kan geen courier aankomen of ze weten alles dadelijk van hem. Ze hebben hun mensen op alle postkantoren, die onmiddellijk alles vernemen.

Een reuzenpluim dus voor onze pers uit die tijd. Een Frankforter krant nam zoveel over uit de Hollandse bladen dat de uitgever in 1728 officiëel liet weten dat hij zich voortaan beprekte tot het overnemen van berichten uit de Franse bladen uit Leiden, Amsterdam en Utrecht.

Dit overschrijven gebeurde zonder enige vergoeding. De bladen beschouwden het zelfs als een eer te worden nageschreven. Anderen hadden een soort ruilcontract: U kunt mijn blad vrij overschrijven als ik het uwe vrij mag overpennen. Later begon men het volgende Duitse gedichtje uit het einde van de achttiende eeuw:

„Das Zeitungsschreiber meinstens stehlen
Ist fast unmöchlig zu verhelen,
Doch ist der Diebstahl keine Sünd! !
Sie nehmen gleich geschäftgen Bienen
Aus hundert Blättern was darinnen
Zu ihrem Zweck sich tauglich findt."

Niet van geestigheid ontbloot!

L.

Amerika's grootste Sensatie.

Waarom Lindbergh uit zijn Vaderland wegvluchtte.

„I am Charles Lindbergh." Met deze woorden, zijn gebruikelijke begroeting, stapte de beroemde oceaanvliegr de hut binnen van den kapitein van de „American Importer", de vijf en zeventig honderd ton grote vrachtboot der United States Lines, waarmede hij in alle stilte zijn vaderland was ontvloden. Een week tevoren hadden de Lindberghs in het geheim een paspoort aangevraagd en eveneens in groot geheim hadden ze het allernoodzakelijkste bijeengepakt. Niemand in Englewood, waar ze woonden, had hun vertrek bemerkt. En de Lindberghs hadden ook alleen van hun allernaaste familieleden afscheid genomen.

Terwijl de „American Importer" naar het veilige Europa stoomde, werkte in de Verenigde Staten het nieuws als een donderslag bij heldere hemel. De „New York Times" kwam in zijn laatste editie met de mededeling, dat Lindbergh en zijn gezin Amerika voor goed verlaten hadden. Nadere bijzonderheden kon het blad niet geven. En de sobere mededelingen, die het had gedaan, dankte 't aan het feit, dat het met den oceaanvlieger steeds vriendschappelijke relaties had onderhouden en diens privé-leven steeds geëerbiedigd had. Lindbergh haat de Amerikaanse sensatiepers en waarschijnlijk om haar nog eens zijn verachting te bewijzen, gaf hij de „New-York Times" een primeur, die de redactiebureaux van de andere kranten in een soort krankzinnigengesticht veranderde.

Inderdaad, het leek er daar veel op. Tientallen reporters renden naar alle kanten en belegerden de telefoons en telegraafkantoren. De onzinnigste berichten en nadere bijzonderheden werden gelanceerd. Maar men kwam de waarheid geen stap nader. Telegrammen, die naar Lindbergh aan boord van de „American Importer" werden gezonden, kwamen onbestelbaar terug. En heel Amerika moest wachten, tot de boot te Liverpool aankwam, vooraleer het zekerheid had, dat Lindbergh werkelijk was vertrokken.

De kapitein van de „American Importer" heeft met zijn beroemde passagiers Kerstmis gevierd. Hij maakte ongetwijfeld de interessantste reis van zijn leven. Een official van zijn maatschappij was kort voor het vertrek komen zeggen, dat er op het laatste ogenblik nog een paar passagiers waren geboekt. Heel doodgewone passagiers, had de kapitein gedacht. Ze betaalden de normale prijs, nl. twee honderd tachtig dollar, enkele reis voor twee volwassenen en een kind. Omdat er nu passagiers aan boord waren, werd er voor een kerstboom gezorgd en de kapitein vond het niets bijzonders, dat hij uit naam van de directie drie geschenken aan de boom moest hangen...

Lindbergh is nu al lang en breed in Europa. Er gaan geruchten, dat hij zich vermoedelijk aan de Riviera gaat vestigen. Aan de andere kant wordt beweerd, dat Lindbergh in Engeland blijft, omdat het er zo'n rustig en veilig land is.

En in Amerika slaat men zich op de borst. Men weet nu, waarom Lindbergh is weggevlucht. Hij heeft dit niet alleen gedaan in verband met het rumoer om de zaak Hauptmann. Het is gebleken, dat hij sinds zijn tocht over de oceaan eigenlijk geen rustig ogenblik meer heeft gehad. En hij niet alleen, maar ook zijn familieleden niet.

Sinds 1927 is het een regelmatige vloed en ebbe geweest van dreigbrieven en verdachte of onaangename situaties, waaraan Lindbergh c.s. onderworpen waren. Sinds de ontvoering van Lindbergh's eerste kind heeft zijn huis voortdurend onder de strengste bewaking gestaan. In enkele gevallen werden de schrijvers van dreigbrieven opgespoord en veroordeeld. En ze waren altijd een bron van ergernis en soesah. En het hele gezin leefde in een sfeer van spanning en onrust, die hand over hand toenam.

Toen men na de zaak Hauptman weer even gelegenheid kreeg, om wat tot rust te komen, brachten twee gevallen de beslissing. De actie van gouverneur Hoffmann ten gunste van den ter dood veroordeelde bracht de Lindbergh's — zoals bekend, was de vlieger kroongetuige in het proces — weder in het centrum ener lastercampagne en het regende dreigbrieven, waarin gerept werd van de mogelijkheid ener ontvoering van Jonh Lindbergh.

En op een dag, dat de kleine Jon per auto naar school werd gebracht, drongen twee grote auto's Lindbergh's wagen tegen de rand van de weg. Mannen met camera's sprongen te voorschijn en namen foto's van den kleine, waarop de auto's in razende vaart wegrenden. Naderhand bleek, dat men hier met persfotografen te doen had gehad, maar de schrik zat er nu voor goed in en voor Lindbergh stond een besluit vast, waarmede hij zich reeds enkele jaren had bezig gehouden.

„A national disgrace", schreven vele bladen. Men beschouwde Lindbergh's vlucht als een erkenning van de onmacht van Amerika, om zijn staatsburgers tegen de machter der misdaad te beschermen. De „Chicago Tribune", het blad van de stad der „gangsters" schreef, dat een verloren veldslag niet zo vernederend voor het Amerikaanse volk kon zijn als deze daad van de nationale held.

Allerlei geruchten en feiten werden nu openbaar gemaakt, o.a. dat de vrouw van Hauptman van plan was geweest, met Kerstmis haar kind voor de deur der Lindbergh's neer te leggen. Ze wilde op deze wijze van hen gedaan krijgen, dat ze ten gunste van den ter dood veroordeelde spraken.

Intussen, ofschoon de meerderheid van de kranten Lindbergh's heengaan als een smaad voor het land beschouwde, er waren er ook, dien hem van lafheid beschuldigden, omdat hij voor bedreigingen gevlucht was. Een schreef, dat ontvoeringen toch ook in Europa voorkwamen en citeerde het recente geval te Marseille. Hierbij werd echter vergeten, dat het ontvoeren in Europa vrijwel incidenteel voorkomt, terwijl het in Amerika een systeem is, waarachter grote machten zitten en dat begunstigd wordt door de mentaliteit van het Amerikaanse volk, waaraan alle solidariteit vreemd is, zodat het b.v. slechts spontaan zelden inlichtingen aan de politie verstrekt, zulks overigens uit een niet geheel onrechtvaardige vrees voor represailles. H. G. Wells heeft zelfs geprofeteerd, dat tegen 1940 het systeem van ontvoering zo geperfectionneerd zal zijn, dat elk vooraanstaand zakenman er een lijfwacht op na zal moeten houden. Het wordt volgens hem in 1940 heel gewoon, op straat lieden te zien, beschermd door een tot de tanden gewapend begeleider.

Inderdaad komt het ontvoeren zo veel voor, dat vrijwel alle rijken of bekende persoonlijkheden er een „body guard" op na houden, terwijl ze hun kinderen eveens angstvallig laten bewaken. Ook de kleine Lindbergh stond steeds onder nauwlettend toezicht en het resultaat hiervan is vooral in psychologisch opzicht hoogt nadelig gebleken. Het kind zag altijd en overal vorsende en angstige ogen op zich gevestigd. En Lindbergh heeft niet gewild, dat zijn kind opgroeide, terwijl het steeds koude, scherpe blikken op zich gevestigd bag.

Amerika en vooral de sensatiepers, die hier als de voornaamste schuldige wordt aangewezen, ontzegde den zoon van Lindbergh een normale jeugd. Het was bezig het kind een angst-complex te bezorgen. Het was bezig, van zijn moeder een zenuwpatiënte te maken en van zijn vader een mensenschuw man, verbitterd tegenover de wereld. En inmiddels zijn ook mevrouw Morrow en haar dochter Constance, de zuster van mevrouw Lindbergh, naar Europa getrokken.

Opvarenden van de „American Importer" hebben verteld, hoe Charles Lindbergh afscheid nam van Amerika. Het schip voer de haven van New York uit en passeerde het Vrijheidsbeeld. Lindbergh droeg den kleine Jon op een arm. Hij strekte de andere arm uit en bracht een groet aan het monument van de vrijheid, van de vrijheid, die hij in zijn eigen land niet genieten mocht...

GEMENGD NIEUWS.

Goud.

Niet alleen particulieren, ook hele volksgemeenschappen zijn begerig naar goud, het waardevolle en meest genoemde metaal.

Wij gebruiken dit zinnetje niet als aanloop om u een geleerde verhandeling te geven over de rol van het goud in ons economisch leven, over het goud als ruilmiddel en waardemeter, over de gouden standaard, we willen 't alleen maar hebben over de vindplaatsen van het goud.

Alchimisten hebben ook wel geprobeerd het te maken, maar dat is nog niet gelukt.

De goudproductie in de oudheid kan niet nauwkeurig geschat worden, was echter in vergelijking met de tegenwoordige toestand tamelijk gering. In de middeleeuwen, sedert de ondergang van het West-Romeinse Rijk tot de ontdekking van Amerika, ging de productie aanzienlijk achteruit en men mag aannemen, dat in die tijd de edele metalen grotendeels niet uit de mijnen verkregen werden, maar door verovering, plundering en brandschatting. Zelfs nadat Amerika reeds enige jaren goud geleverd had, was de voorraad te klein, om de hebzucht der veroveraars te bevredigen. De mijnbouw kon zich niet krachtig ontwikkelen wegens de onderdrukking en uitroeiing der inboorlingen en door vele oorlogen. De eerste 50 jaar na de ontdekking van Amerika bereikte de productie aldaar 12 millioen gulden en tegen het einde der 17e eeuw wordt zij door Soetbeer nog slechts op 18 millioen gulden geschat. De rijke Braziliaanse goudvelden deden van 1740 tot 1760 de productie op 40 millioen stijgen, doch toen deze uitgeput waren, verminderde de opbrengst weer en bedroeg van 1810 tot 1820 slechts 18 millioen. Door de ontginning der Siberische goudvelden steeg de opbrengst weer aanzienlijk, tot zelfs 90 millioen gulden jaarlijks van 1841 tot 1850. Daarop kwam een plotselinge toeneming tengevolge der ontdekkingen in Californië en Australië. In 1853 werd de maximum opbrengst bereikt en werd de wereldproductie geschat op 456 millioen gulden. Na vermindering tot 252 millioen in 1863 bleef de opbrengst tamelijk constant tot 1888, toen opnieuw een sterke toeneming plaats vond, tengevolge van de ontdekking der Zuid-Afrikaanse goudvelden. Tussen de jaren 1883 en 1895 is de gemiddelde waarde van de goudopbrengst verdubbeld, hoofdzakelijk als gevolg van de Witwatersrandproductie. In de Zuid-Afrikaanse oorlog 1899—1902 vond een vermindering der productie plaats, doch sinds dien is de productie weer toegenomen, ook tengevolge van de ontdekking der goudvelden in Klondike aan de Yukonrivier.

De wereldoorlog heeft de goudproductie niet, zoals gevreesd werd, verminderd. Vooral Transvaal, maar ook de Ver. Staten hebben de productie opgevoerd. Australië en Siberië zagen echter de productie belangrijk verminderen.

In Nederlands Guyana (Suriname) zijn de grote verwachtingen, welke men van toenemende goud-industrie koesterde, niet verwezenlijkt. Wel komt op vele plaatsen goud voor, maar nergens zodanig, dat met een machinaal grootbedrijf gunstige uitkomsten zijn verkregen.

De productie aan goud van Frans en Brits Guyana overtreft die van Suriname aanzienlijk.

Hoewel in onze Oost-Indische bezittingen goud op onderscheiden plaatsen wordt aangetroffen, is de opbrengst er van voor de wereldmarkt van geen betekenis. Het zijn alleen inlanders en Chinezen, die, voornamelijk in Noordwest-Borneo in de afdeling Montrado, goud wassen; het product daarvan wordt of door henzelf verwerkt of uitgevoerd naar Singapore en Batavia. Ook op Sumatra en Celebes wordt een geringe hoeveelheid stofgoud verzameld.

Sinds de opbrengst van het Spaanse Rijk in de Nieuwe Wereld is er ongeveer 50 milliard goud voortgebracht, waarvan slechts een zesde gedeelte werd geproduceerd tussen 1493 en de ontdekking van alluviale goudaders in Californië in den jare '48, en meer dan de helft in de eerste vijf en twintig jaar van deze eeuw. Tot de wereldproductie aan goud sinds 1493 heeft Transvaal 22 pCt. bijgedragen, de Verenigde Staten 21½ pCt. en Australië 17 pCt.

Wat de overige goud-producerende landen aangaat, beweegt, zoals we reeds zeiden, de opbrengst zich in dalende lijn in de Verenigde Staten, Australië en Indië. Evenwel hoopt men nog altijd op een aanwas in Canada, en ook in Rusland (Siberië) en Mexico. Tenzij nieuwe goudbronnen ontdekt worden is de verwachting dat de wereldproductie tot 1940 zal blijven afnemen tot 900.000.000. Zodat we voorlopig althans wat de goudvoorraad betreft, wel gerust kunnen zijn.

Haal u nooit meer dan één zorg te gelijk in het hoofd. Sommige mensen hebben drie soorten zorgen," en die ze in de toekomst verwachten.

DE FILM VAN DE WEEK.

Van 2 tot en met 8 Maart 1936.

A. Onderstaande films kunnen beschouwd worden als niet aanstotelijk en geschikt voor publiek vermaak.

Roxy.

Three Kids and a Queen.
Wings in the Dark.

In Cinelandia.

Young Eagles.
Mississippi.
Strawberry Roan.
Charlie Chan's courage.
Les Miserables.

In Hollywood.

Three kids and a Queen.
Curly Top.
Strawberry Roan.

B. Onderstaande Films bevatten gedeeltes die aanstoot kunnen geven, wegens gewaagde toespelingen, grofheden, misleidende voorstelling van zaken of gebrek aan kiesheid. Deze films worden niet positief goed- noch afgekeurd, maar zijn TOELAATBAAR VOOR GEESTELIJK VOLWASSENEN.

Een bezoek aan deze films kunnen we in 't algemeen niet aanbevelen.

De andere in deze lijst niet genoemde films, moeten of wel omdat ze slecht zijn, of wel omdat hier geen beoordeling over gegeven is, vermeden worden.

Roxy.

Public Hero No. 1.
Shadow of Doubt.
Come on Marines.

Cinelandia.

Public Hero No. 1.
We live again.
Mark of the Vampire.

Hollywood.

Crime doctor.
Strictly Dynamite.

GEMENGD NIEUWS.

Oorlog tegen — struisvogels.

De farmers uit West-Australië hebben militaire versterking bij hun regering aangevraagd. En wanneer de regering aan hun verzoek niet wil voldoen, dan — zo zeggen de farmers in hun schrijven — moge men hen tenminste machinegeweren ter beschikking stellen, die zij zelf zullen bedienen, daar de meesten van hen de wereldoorlog meegemaakt hebben.

Deze Ausaralische veldtocht zal ondernomen worden tegen de — struisvogels. De farmers weten geen andere raad meer tegen de angstwekkende toename van deze reuzenvogels, die hier een even grote landplaag geworden zijn als in vele andere delen van het jonge werelddeel der konijnen of papagaaien. Onafzienbare kudden struisvogels trekken het hele land door en vreten alle graanvelden en aanplantingen zo kaal, dat de farmers met de ondergang bedreigd worden, wanneer niet spoedig drastische maatregelen genomen worden.

Reeds 3 jaar geleden konden de Australische farmers zich ternauwernood tegen de struisvogelplaag weren, maar nu moet het leger vogels nog veel en veel groter geworden zijn, zodat alleen een formele oorlog tegen hen succes kon hebben.

Wanneer het verzoekschrift der farmers door de regering ingewilligd wordt, zullen spoedig de Australische gouwen dreunen van de marspas der militaire colonnes, die modern gewapend en in slagorde ten oorlog trekken — al is het maar tegen een vijand uit het dierenrijk, tegen de struisvogel!

Een stad zonder vrouwen.

De eenzaamste stad der wereld is Hawthorne, die in de meest doodse zandwoestijn van de Staat Nevada ligt, 200 kilometer van de menselijke woonplaatsen verwijderd. Wel loopt er een spoorweg naar deze stad, maar de trein neemt geeh passagiers mee. Men noemt Hawthorne ook de „stad zonder vrouwen" of de „Verboden stad", want hier bevinden zich de munitie-depots van de Amerikaanse vloot. In onderaardse, gemetselde gewelven liggen de voorraden kruit, kogels, granaten en dynamiet. Enige honderden mannen bewaken ononderbroken deze gevaarlijke schatten en zorgen er voor, dat geen onbevoegde deze plaats nadert.

4900 Kamelen voor een landkaart.

Wanneer men een landkaart ter hand neemt, om zich op de hoogte te stellen van de geographische ligging van een land, dan denkt men er werkelijk niet aan, onder welke gevaren die metingen vaak moeten gebeuren. Een duidelijk beeld daarvan geeft ons het verslag, dat Majoor Mac Mahon over de vervaardiging van de nieuwe kaart van Zuid Oost Afghanistan opgesteld heeft.

De opnamen aldaar hebben 2½ jaar in beslag genomen. Majoor Mac Mahon schildert de geweldige moeilijkheden, die het terreinopnemen met zich bracht. Telkens weer moesten nieuwe wegen gebaand worden om onbekende gebieden binnen te dringen. Achter iedere berg, die men terwille van juiste opnamen bestijgen moest, dreigden nieuwe en ongekende gevaren. De expeditie was nooit zeker van een ontmoeting met wilde dieren of een roverbende. Ontstellend wordt het verslag, wanneer men aan de hand van cijfers, het aantal slachtoffers van dit moordend klimaat ziet. De temperaturen varieerden tussen tropische hitte en geweldige koude. Enkele leden van de expeditie kwamen om, tengevolge van de hitte, anderen door de vorst. Het verlies onder de lastdieren was bijzonder catastrophaal, **4900 kamelen en 117 paarden stierven, gedeeltelijk tengevolge van de** ontberingen en vermoeienissen der reis, gedeeltelijk tengevolge van epidemische ziekten.

Hoeveel melaatsen zijn er in de wereld?

De redactie van de Leprosery Revieuw, het bekende orgaan van de British Empire Leprosery Relief Association. schat in het Januari-nummer het totale aantal melaatsen in de gehele wereld op tussen de 2 en 4 millioen, waarvan reeds de helft in China moet worden gezocht, terwijl ook in Engels-Indië en in Afrika 1—2 millioen lepralijders zouden te vinden zijn: daarentegen in Europa niet meer dan 6—10.000. Een juiste schatting is daarom zo moeilijk, omdat afgezien van het ontbreken van registratie, het de vraag is of men alleen de duidelijke ziektegevallen moet meetellen of ook alle besmetten: het laatste is niet mogelijk, omdat bij een niet onbelangrijk deel dier besmetten de ziekte tot rust komt en geneest, zonder dat men eigenlijk bemerkt, wat zich afspeelt. In dit opzicht vertoont de lepra veel gelijkenis met de tuberculose, waarbij eveneens het aantal besmetten en licht-zieken, maar spontaan tot rust gekomen of zelfs genezen ziektegevallen oneindig veel groter is dan het aantal duidelijke ziektegevallen. Reeds lang is de tijd voorbij dat men met enig recht kon menen, dat de lepra van huis uit een ongeneeslijke kwaal is: slecht of niet te genezen zijn de eindstadia, maar de beginstadia genezen, als het algemene weerstandsvermogen maar voldoende is, vrij vlot en spontaan, zonder enige behandeling (precies zoals bij de t.b.c.).

Insecten en onkruid brengen **de Verenigde Staten van Amerika** een jaarlijkse schadepost toe van £ 1.300.000.000.

In België bestaan niet minder dan 11.000 drankgelegenheden; wat overeenkomt met 130 per 10.000 inwoners, tegen 62 in Zwitserland, 48 in Nederland, 36 in Duitsland, 21 in Engeland, 17 in Denemarken, 3,4 in Zweden en 1.6 in Noorwegen.

Voor 1935 toont het geboortecijfer in Engeland en Wales een sterk laagterecord. Namelijk 1.9 beneden de vorige laagste stand van 1934.

Aankomst en vertrek der schepen van 4--7 Maart 1936.

SS.	Aank. Van	Vertr. Naar
El Libertador	4 Maracaibo, Aruba	4 La Guaira
Astrea	4 New-York, P. au Prince La Guaira, P. Cabello	4 Aruba, Maracaibo
Breda	4 Hamburg, Amsterdam	4 Cristobal, Costa del Pac.
Gripsholm	5 New-York	5 Cristobal, New-York
Claus Horn	5 Hamburg	5 Cartagena
El Libertador	6 La Guaira	6 Aruba, Maracaibo
Amazone	6 Maracaibo	6 P. Cabello, New-York
Statendam	7 New-York	7 Cristobal New-York
Empr. of Australia	7 New-York	7 Cristobal New-York
Caribia	7 P. Barios	7 Hamburg
Dakarian	7 Liverpool	8 Cristobal

SPORT-RUBRIEK
Officiële Mededelingen
van
"De Curaçaose Voetbalbond."

Zondag 1 Maart 1936.

A.-klasse JONG-HOLLAND—R.C.C. 2—1

STAND COMPETITIEWEDSTRIJDEN

Zondag, 1 Maart 1936.

A-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	Gem.
JONG-HOLLAND	16	11	4	1	34	11	26	1.63
VOLHARDING	14	9	3	2	20	8	21	1.50
BISMARCK	17	10	3	4	26	16	23	1.35
R.C.C.	13	5	4	4	17	14	14	1.08
AJAX	18	5	7	6	12	20	17	0.94
TRAPPERS	14	5	3	6	16	10	13	0.93
HERCULES	14	3	5	6	9	18	11	0.79
ASIENTO	13	2	4	7	11	25	8	0.62
M.S.V.	17	4	3	10	19	31	*9	0.53
TRANSVAAL	16	2	4	10	12	23	8	0.50

* 2 Winstpunten in mindering wegens het niet opkomen in de wedstrijd AJAX—M.S.V. op 1 December 1935.

B-klasse:	Gesp.	Gew.	Gelijk	Verl.	Doelpunten voor	Doelpunten tegen	Punten	Gem.
SCHERPENHEUVEL	11	9	2	0	41	7	20	1.82
JONG-HOLLAND II	10	5	3	2	20	6	13	1.30
VOLHARDING II	8	5	0	3	12	8	10	1.25
BISMARCK II	8	4	1	3	11	10	9	1.13
HERCULES II	9	5	1	3	10	11	11	1.22
R.C.C. II	9	3	3	3	17	15	9	1.00
ASIENTO II	6	3	0	4	10	11	6	1.00
TRAPPERS II	9	3	2	4	11	11	8	0.89
ATLETICO	11	4	1	6	12	11	9	0.82
M.S.V. II	7	2	1	4	9	23	5	0.71
AJAX II	10	2	0	8	9	27	4	0.40
TRANSVAAL II	8	1	0	7	7	20	2	0.25

Zondag, 8 Maart.

MUNDO NOBO:
M.S.V.—R.C.C.
Aanvang 3 uur precies.
TRAPPERS—JONG-HOLLAND
Aanvang 4 uur precies.

RIO CANARIO:
ASIENTO—HERCULES
Aanvang 4.15 precies

Zondag, 15 Maart 1936.

MUNDO NOBO:
BISMARCK—HERCULES
Aanvang 415 precies.

RIO CANARIO:
ASIENTO—R.C.C.

IN- en AFSCHRIJVINGEN.

INGESCHREVEN

Werkende Leden:

Scherpenheuvel, Louis Ycenpierre en Evaristo Maduro.

De vereniging BISMARCK is met *f* 2.50 beboet wegens het niet op tijd inzenden van de elftalopgaven.

ELFTALOPGAVEN VOOR DE MAAND MAART 1936.

Ajax 1 E. Jansen, V. August, J. Nonato. F. Marino, M. Scorrea, A. Fanijten, C. Lira, M. Laken, A. L. Veeris, E. Laken, F. Crispo.

Ajax 2 J. A. Cena, V. Atalida, C. Rosario, J. M. Royer, V. Morales, J. Mamber, E. de Leon, V. Martis, D. Penha, R. Medema, P. Kirindongo.

Asiento I C. J. E. Bloemendaal, J. Boon, P. C. Kroon, W. Lambij, H. C. J. Nieuwenhoff, A. van Noort, L. Opschoor, K. Roggeveen, M. S Slockers, A de Wolf, I. P. de Vooys.

Asiento II J. de Boer, H. P. M. van der Em, J. L. Esbeukman, P. Fraterman, J. Hendriks, D. de Jong, J. Kapaan, T. J. Leeflang, F. J. Mans, L. H D. Nebbeling, A. C. Prins, J. Smids.

Atletico Ongewijzigd.
Jong-Holland Ongewijzigd.
M. S. V. Ongewijzigd.
Hercules Ongewijzigd.
R. C. C. Ongewijzigd.
Scherpenheuvel Ongewijzigd.
Transvaal Ongewijzigd.
Trappers Ongewijzigd.
Volharding Ongewijzigd.